

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Saverin Prim”, reprezentată de avocatul Alexa Iurie,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Saverin Prim” împotriva Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ,
împotriva deciziei din 20 august 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 3ra-869/24

NR. PIGD 2-22087582-01-3ra-25102024)

Recursul depus peste termenul legal. Depunerea recursului motivat în interiorul termenului prevăzut de lege constituie o condiție necesară de încadrare în temeiurile prevăzute la art.245¹ din Codul administrativ.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani: (jud. I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Gh. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

17 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Saverin Prim”, reprezentată de avocatul Alexa Iurie,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 iunie 2022, SRL „Saverin Prim” a depus cererea de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ.

2. În susținerea acțiunii reclamanta a indicat că la 21 martie 2022, Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău a emis dispoziția nr.49, prin care a dispus demolarea construcțiilor – gard capital cu lungimea de 158 m, rezervor AGL, distribuitor de gaz, distribuitor de combustibil, situate pe adresa: *****.

3. O parte din bunurile nominalizate în dispoziție constituie proprietatea SRL „Saverin Prim” și anume, rezervorul AGL, distribuitor de gaz, distribuitor de combustibil. Prescripția, vizând interesele SRL „Saverin Prim”, nu a fost adusă la cunoștința administrației întreprinderii, iar despre existența și conținutul acesteia, i-au devenit cunoscute la 21 aprilie 2022, de la colaboratorii Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău, în timpul lucrărilor de demolare.

4. Reclamanta consideră dispoziția nr.49 din 21 martie 2022 a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău neîntemeiată și pasibilă anulării, deoarece este întemeiată pe un act de constatare în teren din 28 septembrie 2021, prin care s-a pretins încălcarea hotarelor terenurilor proprietate privată a administrației publice locale, prin amplasarea elementelor stației PECO, pe teren proprietate municipală. Actul respectiv nu poate să producă efecte juridice, deoarece a fost întocmit de către o persoană neîmputernicită. Or, constatarea faptului încălcării hotarelor terenurilor învecinate nu ține de competența specialistului responsabil de evidența plăților funciare. Mai mult ca atât, actul nu putea fi întocmit unipersonal, fără antrenarea specialistului cadastral în scopul determinării hotarelor, precum și fără citarea persanelor interesate. Pentru constatarea încălcării hotarelor erau necesare lucrări de geodezie pentru stabilirea clară a hotarului terenurilor, în procesul căruia puteau să fie constatare anumite abateri.

5. Dispoziția contestată, în special, a fost bazată pe prevederile Regulamentului provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile care aparțin domeniului public/privat, aprobat prin decizia nr.10/10 din 04.12.2014 a Consiliului mun. Chișinău.

6. Astfel, potrivit pct.1.2 din Regulamentul menționat, prevederile prezentului Regulament își au aplicabilitatea în activitatea de demolare/desființare a construcțiilor

executate ilegal pe terenuri ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, activitate încredințată preturilor de sector. Iar, din prevederile 1.3 din Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile care aparțin domeniului public/privat rezultă că, prin *construcție neautorizată* se subînțelege orice tip de construcții capitale (construcții cu destinație locativă sau cu altă destinație, împrejurări), construcții ușor demontabile (gherete, tarabe, garaje metalice, copertine, panouri publicitare, împrejurări din lemn sau metal, instalații ce blochează, căile de acces, amplasate pe terenuri ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău), precum și amenajările spațiilor publice, executate în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare, documentației de proiect și autorizației de construire.

7. În baza procesului-verbal de recepție finală nr.***** din 29 decembrie 2010, Comisia în componența: președintelui Nistor Grozavu (viceprimar), Gheorghe Raileanu (Direcția autorizații și disciplină în construcții), Vladimir Gurițenco (pretor sect. Botanica), a recepționat lucrările de reconstrucție a stației de alimentare cu combustibil din str. *****, executate în baza certificatului de urbanism și a autorizației de construire anterior eliberate. Autoritatea publică locală a constatat executarea autorizată a lucrărilor de reconstrucție și a acceptat amplasarea imobilului reconstruit și instalațiilor aferente acestui (rezervor AGL, distribuitor de gaz, distribuitor de combustibil) în configurația care există până la acest moment.

8. Potrivit pct.18 din Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.285 din 23 mai 1996, Comisia de recepție verifică: 1) respectarea prevederilor din autorizația de construire, precum și avizele și condițiile de execuție, impuse de autoritățile competente. Examinarea se va face prin: cercetarea vizuală a construcției.

9. Ulterior, în baza contractului din 11 august 2011, imobilul în litigiu a fost cumpărat de SRL „Saverin Prim”. Lucrările de reconstrucție stației de alimentare cu combustibil din str. *****, au fost executate în baza autorizației de construire și, respectiv, nu cad sub incidența noțiunii de „construcții neautorizate”, după cum definește Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile care aparțin domeniului public/privat.

10. În viziunea reclamantei dispoziția nr.46 din 21 martie 2022 a Preturii sect. Botanica mun. Chișinău prin care a dispus demolarea construcțiilor - gard capital cu lungimea de 158 m, rezervor AGL, distribuitor de gaz, distribuitor de combustibil, situate pe adresa: *****, este contrară prevederilor actului normativ în baza căruia aceasta a fost emisă, or, lucrările de reconstrucție au fost executate legal și recepționate de administrația publică locală.

11. Referitor la prevederile dispoziției, în partea ce ține de demolarea gardului construit pe hotarul terenului învecinat ce aparține autorității publice locale, reclamanta SRL „Saverin Prim” a precizat că gardul respectiv nu a fost construit de către această întreprindere și nici de către proprietarul precedent, inclusiv nici terenul nu se află în

gestionarea lor. Mai mult, gardul în litigiu nu este folosit în interesul SRL „Saverin Prim”, prin urmare dispoziția privind demolarea acestui gard nu putea să fie emisă în privința sa.

12. Reclamanta consideră că actul contestat este afectat de vicii, în special, a fost încălcat principiul securității raporturilor juridice consemnat la art.30 din Codul administrativ, potrivit căruia, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

13. În baza procesului-verbal de recepție finală nr.***** din 29 decembrie 2010 emis de Primăria mun. Chișinău, SRL „Saverin Prim” a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor materiale, situație juridică care nu poate fi anulată printr-un alt act administrativ emis de o altă autoritate publică. Or, potrivit art.21 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

14. La caz, dispoziția nr.49 din 21 martie 2022 a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău a fost emisă contrar legii, în baza unui Regulament irelevant situației existente de fapt.

15. Prin acest act administrativ i-a fost încălcat dreptul de proprietate asupra bunurilor demolarea cărora a fost preconizată, construite în mod autorizat și recepționate în baza procesului-verbal de recepție finală.

16. În situația în care autoritatea publică locală a dispus demolarea bunurilor sale proprietate privată, există pericol real al deteriorării/nimicirii neîntemeiate al acestora, costul cărora este destul de impunătoare, ceea ce îi poate cauza prejudicii.

17. La 22 aprilie 2022, SRL „Saverin Prim” s-a adresat Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău cu cerere prealabilă, solicitând anularea dispoziției nr.49 din 21 martie 2022 *„Cu privire la demolarea construcțiilor neautorizate și eliberarea terenului proprietate municipală cu suprafața de ***** ha, din str. *****”*, prin care s-a dispus demolarea bunurilor sale și anume, rezervor AGL, distribuitor de gaz, distribuitor de combustibil, situate pe adresa: ***** , însă nu a primit niciun răspuns până la moment.

18. În contextul enunțat, SRL „Saverin Prim” a solicitat admiterea acțiunii și anularea dispoziției nr.49 din 21 martie 2022 *„Cu privire la demolarea construcțiilor neautorizate și eliberarea terenului proprietate municipală cu suprafața de ***** ha, din str. *****”* emisă de Pretura sect. Botanica mun. Chișinău și compensarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

19. Prin hotărârea din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL „Saverin Prim”.

20. Prima instanță, cu trimitere la prevederile pct.1.3, 2.1, 2.2 și 2.4 din Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, aprobat prin decizia nr.10/10 din 04 decembrie 2014, și art.1, art.12 alin.(1) din Legea nr.163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, a motivat soluția de respingere a acțiunii prin faptul că Preturii sect. Botanica mun. Chișinău îi aparține competența de adoptare a actului administrativ contestat ce ține de constatarea și dispunerea, în sector, în limitele împuternicirilor, demolarea, inclusiv forțată a împrejuririi (gardul metalic) instalate cu încălcarea legislației.

21. Prima instanță a apreciat ca neîntemeiat argumentul reclamantei SRL „Saverin Prim” precum că în baza procesului-verbal de recepție finală nr.***** din 29.12.2010, Comisia a recepționat lucrări de reconstrucție a stației de alimentare cu combustibilul pe str. *****, care au fost executate în baza certificatului de urbanism și autorizației de construire anterior eliberate, iar, în astfel de situație, autoritatea publică locală a constatat executarea autorizată a lucrărilor de reconstrucție și a acceptat amplasarea imobilului reconstruit și instalațiilor aferente acestui (rezervor AGL, distribuitor de gaz, distribuitor de combustibil) în configurația care există până la acest moment, or, în urma controlului cert s-a constatat că pe terenul cu nr. cadastral *****, folosit de către SRL „Saverin Prim”, sunt instalate neautorizat: un rezervor de păstrare HGL și un distribuitor de gaze, iar perimetrul terenului dat este îngrădit cu un gard neautorizat din fortan; pe terenul cu nr. cadastral *****, folosit de către SRL „Saverin Prim”, este instalat neautorizat distribuitorul de combustibil (benzină/motorină) tot pe acest teren se extind rezervoarele de păstrarea combustibilului.

22. Prima instanță a notat că reclamanta nu a prezentat atât în cadrul procedurii administrative, cât și nici în instanța de judecată, dovezi incontestabile prin care se probează dreptul său de folosință sau de proprietate asupra terenurilor nominalizate supra, or, în textul procesului-verbal de recepție finală anexat la dosar (f.d.14-16) expres se menționează că: „*Se recepționează – reconstruirea stației de alimentare cu combustibil în limitele terenului privat din str. ******”, iar conform datelor prezentate de către reclamanta SRL „Saverin Prim” de la Agenția Servicii Publice (f.d.11-13), bunurile imobile ce aparțin ultimei au alte numere cadastrale decât cele indicate în actul administrativ contestat. Mai mult ca atât, prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr.11/52 din 23.12.2014, terenul cu nr. cadastral *****, a fost delimitat în proprietate municipală (domeniul privat), iar terenul cu nr. ***** a fost delimitat în proprietate municipală (domeniul public).

23. În circumstanțele stabilite, prima instanță a concluzionat că actul administrativ contestat (dispoziția nr.49 din 21 martie 2022) a fost emis de către Pretura sect. Botanica mun. Chișinău cu respectarea procedurii și a prevederilor legislației în vigoare.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

24. La 27 decembrie 2023, cu respectarea prevederilor art.232 alin.(1) din Codul

administrativ, SRL „Saverin Prim”, reprezentată de avocatul Iurie Alexa, a depus apel inițial (nemotivat), iar la 11 aprilie 2024, cu respectarea art.232 alin.(2) din Codul administrativ, a prezentat apelul motivat, solicitând casarea hotărârii din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

25. Prin decizia din 20 august 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de SRL „Saverin Prim” și s-a menținut hotărârea din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

26. Instanța de apel a motivat decizia constatând că prin scrisoarea din 12 octombrie 2021, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciar a comunicat Preturii sect. Botanica mun. Chișinău, cât și SRL „Saverin Prim” despre întocmirea Actului de constatare în teren nr.159/2021 din 28.09.2021, prin care a fost somată SRL „Saverin Prim” să demonteze/demoleze în mod benevol gardul neautorizat, să demonteze/evacueze rezervorul de păstrare a HGL și a distribuitoarelor de gaz/combustibil instalate neautorizat, să strămute rezervoarele de combustibil, să elibereze terenurile proprietate municipală cu aducerea acestora în stare bună de folosință, în caz contrar, lucrările sus-menționate vor fi efectuate de către Serviciul specializat al Preturii, cu impunerea ulterioară a cheltuielilor din contul SRL „Saverin Prim”.

27. Cu trimitere la pct.2.4 din Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău nr.10/10 din 04.12.2014, instanța de apel a reținut că prin prescripția Preturii sect. Botanica mun. Chișinău nr.07 din 10 februarie 2022, a fost obligată SRL „Saverin Prim” să demoleze, demonteze/evacueze, benevol, pe contul propriu, construcția/instalația - gard capital cu lungimea 158 m, rezervor HGL, distribuitor de gaz, distribuitor de combustibil, distribuitor de motorină, cu aducerea terenului în starea inițială, conform art.101 din Codul funciar, în termen de până la 10 martie 2022. În aceeași prescripție s-a indicat că în caz contrar obiectivul neautorizat va fi demolat (demontat/evacuat) în mod forțat de către subdiviziunile municipale conform dispoziției pretorului de sector. Restituirea materialelor obținute în urma demolării forțate, la solicitarea contravenientului, poate fi efectuată doar după achitarea integrală a cheltuielilor suportate pentru lucrările de demolare forțată, transportul materialelor la locul depozitării și păstrării acestora. La expirarea termenelor de păstrare, stabilite conform Regulamentului provizoriu, obiectivul, materialele vor fi comercializate în modul stabilit de legislația în vigoare (fila 3-4 din dosarul administrativ).

28. Instanța de apel a notat că prin cererea din 11 martie 2022, SRL „Saverin Prim” a solicitat Preturii sect. Botanica abrogarea prescripției nr.07 din 10 februarie 2022, iar prin răspunsul din 21 martie 2022 ultimei i s-a comunicat că construcțiile/instalațiile neautorizate în cauză vor fi demolate în mod forțat de către subdiviziunile municipale

conform dispoziției pretorului de sector cu restituirea cheltuielilor suportate pentru lucrările de demolare. Corespunzător, drept consecință faptului că SRL „Saverin Prim” nu a executat benevol prescripția menționată, la 21 martie 2022 a fost emisă dispoziția nr.49 *„Cu privire la demolarea construcțiilor neautorizate și eliberarea terenului proprietate municipală cu suprafața de ***** ha, din str. *****”*, prin care Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău a dispus executarea lucrărilor de demolare a construcțiilor neautorizate din str. *****, cu eliberarea terenului proprietate municipală și readucerea acestuia la starea inițială.

29. Instanța de apel a remarcat că SRL „Saverin Prim”, fără a efectua coordonările respective cu serviciile abilitate și în lipsa deciziei Consiliului mun. Chișinău privind repartizarea terenurilor, folosește abuziv două loturi de pământ din str. ***** , cu suprafața de circa ***** ha teren proprietate municipală, iar, în prezentul litigiu, partea reclamantă/apelantă nu a prezentat niciun document justificativ din care ar reieși dreptul acesteia de a folosi terenul menționat. Or, în sensul reglementărilor de la pct.1.3. din Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău nr. 10/10 din 04.12.2014, *„construcția neautorizată”* se subînțelege - orice tip de construcții capitale, construcții ușor demontabile, amplasate pe terenuri ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, precum și amenajările spațiilor publice, executate în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare, documentației de proiect și autorizației de construire.

30. Instanța de apel nu a reținut argumentele formulate de apelantă atât în acțiune, cât și în apelul declarat, precum că în baza procesului-verbal de recepție finală nr.***** din 29.12.2010, Comisia a recepționat lucrări de reconstrucție a stației de alimentare cu combustibilul din str. ***** , care au fost executate în baza certificatului de urbanism și autorizației de construire anterior eliberate, iar în astfel de situație autoritatea publică locală a constatat executarea autorizată a lucrărilor de reconstrucție și a acceptat amplasarea imobilului reconstruit și instalațiilor aferente acestui (rezervor AGL, distribuitor de gaz, distribuitor de combustibil) în configurația care există până la moment, or, potrivit lucrărilor dosarului, și anume extrasului din Registrul bunurilor imobile cert se atestă că terenurile la care face referire apelanta au numărul cadastral: ***** , iar cele vizate de dispoziția Preturii sectorului Botanica, care constituie obiectul prezentului litigiu, au numărul cadastral: ***** și ***** (f.d. 11-13; 14-16).

31. Instanța de apel a dedus că reclamanta/apelantă SRL „Saverin Prim” nu a demonstrat dispunerea de dreptul de proprietate sau folosință asupra terenurilor enunțate supra, or, potrivit textului procesului-verbal de recepție finală, prezentat de către ultima, *„Se recepționează – reconstruirea stației de alimentare cu combustibil în limitele terenului privat din str. *****”*, însă, atât la etapa examinării cauzei în instanța de fond, cât și la etapa judecării apelului, probe în vederea confirmării dreptului de folosință și de proprietate asupra terenurilor cu numărul cadastral: ***** și ***** , de către S.R.L. „Saverin Prim”, nu au fost prezentate.

32. Instanța de apel a subliniat că amenajarea teritoriului presupune un complex de activități pentru coordonarea politicii economice, sociale, culturale și ecologice în conformitate cu valorile fundamentale ale societății luate în ansamblu, în vederea realizării unui cadru natural și construit armonios, care să favorizeze viața socială și culturală a populației. În virtutea Legii cu privire la principiile urbanismului și amenajării teritoriului, autoritățile administrației publice centrale și locale, în funcție de sarcinile puse, poartă răspundere pentru efectuarea lucrărilor de amenajare a teritoriului. Conducerea nemijlocită a activității de urbanism în localități se efectuează de către autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu documentația de urbanism și amenajare a teritoriului.

33. În acest context, instanța de apel a precizat că prin Actul de constatare pe teren nr.159/2021 din 28 septembrie 2021 s-a stabilit cert că SRL „Saverin Prim”, fără a efectua coordonările respective cu serviciile abilitate, în lipsa deciziei Consiliului mun. Chișinău privind repartizarea terenurilor, folosește abuziv două loturi de pământ din str. *****, cu suprafața totală de circa *****, ce constituie proprietate municipală. Actul de constatare menționat nu a fost anulat, generând efecte juridice în continuare, iar probe ce ar atesta că cele reflectate în actul dat nu corespund adevărului, nu au fost prezentate de către SRL „Saverin Prim”.

34. Instanța de apel nu a reținut argumentul apelantei precum că prin dispoziția constatată nr.49 din 21 martie 2022 i-ar fi încălcat dreptului de proprietate, or, ultima nu a prezentat probe incontestabile în vederea confirmării faptului deținerii unui astfel de drept asupra terenurilor ce sunt vizate de dispoziția respectivă.

35. În concluzie, instanța de apel a considerat că instanța de fond just a statuat că dispoziția nr.49 din 21 martie 2022 a fost emisă legal și întemeiat de către organul competent.

36. Referitor la pretinsa nerespectare de către autoritatea publică a principiului statuat la art.31 din Codul administrativ, potrivit căruia actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate, instanța de apel a reținut că actul contestat - dispoziția nr.49 din 21 martie 2022 „*Cu privire la demolarea construcțiilor neautorizate și eliberarea terenului proprietate municipală cu suprafața de ***** ha, din str. ******”, a fost suficient de motivată și detaliată, fiind indicate toate temeiurile de fapt și de drept ce au justificat emiterea acesteia.

37. În contextul nominalizat, instanța de apel a concluzionat că Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău la emiterea actului contestat și-a exercitat dreptul discreționar conform prevederilor art.225 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, în limitele prevăzute de lege și conform scopului acordat prin lege, prin urmare, soluția primei instanțe de respingere a acțiunii depuse de SRL „Saverin Prim” este legală și întemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

38. La *04 octombrie 2024*, SRL „Saverin Prim”, reprezentată de avocatul Iurie Alexa, a depus cerere de recurs (nemotivată) împotriva deciziei din 20 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, fără a indica circumstanțele de fapt și de drept, pe care recurenta își întemeiază recursul și solicitările acesteia, indicând suficient de succint doar că nu este de acord cu decizia respectivă.

39. La *12 martie 2025*, reprezentantul recurente SRL „Saverin Prim”, avocatul Iurie Alexa, prin intermediul poștei electronice, a prezentat recursul motivat, solicitând casarea deciziei din 20 august 2024 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii în sensul formulat.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI

40. În susținerea recursului SRL „Saverin Prim”, reprezentată de avocatul Iurie Alexa a invocat că interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție, hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

41. Atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au verificat și elucidat circumstanțele nominalizate, nu au dat răspuns la problema probelor prin care autoritatea emitentă a actului administrativ au concluzionat că instalarea gardului a fost efectuată anume de recurentă, distribuitorul de gaze se află pe terenul ce-i aparține administrației publice locale. Actul administrativ a fost emis contrar prevederilor art.118 din Codul administrativ, întrucât nu conține motivare. Prin actul administrativ contestat și hotărârile judecătorești a instanțelor ierarhic judecătorești inferioare, i-a fost grav afectat dreptul de proprietate asupra bunurilor în litigiu.

42. *În drept*, SRL „Saverin Prim” și-a întemeiat recursul motivat pe prevederile art.432 alin.(1) lit.a), b) și e) din Codul de procedură civilă potrivit căroră, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție și e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

POZIȚIA INTIMATULUI

43. La *22 noiembrie 2024*, Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău a depus referință, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de SRL „Saverin Prim”.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

44. Articolul 244 alin.(1) din Codul administrativ:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

45. Articolul 191 alin.(3) din Codul administrativ:

„(3) Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.”

46. Articolul 245 din Codul administrativ (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023):

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

47. Articolul 245¹ din Codul administrativ (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023):

„(1) Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

48. Articolul 246 alin.(1) din Codul administrativ:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”

49. Articolul 246 alin.(2) lit.a¹) din Codul administrativ:

„(2) Recursul se declară inadmisibil în special când: a¹) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

50. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că reieșind din prevederile art.245 din Codul administrativ, recursul se depune la Curtea Supremă de

Justiție, în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.

51. Ține de menționat că art.245 din Codul administrativ nu operează cu noțiunea de recurs „nemotivat”, prin urmare, în termen de 2 luni de la notificarea deciziei/hotărârii motivate, recurentul urmează să depună la Curtea Supremă de Justiție recursul motivat, adică să conțină motivele de fapt și de drept pe care recursul se întemeiază.

52. La acest aspect, Completul de judecată remarcă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei contestate, în ședință publică, la *20 august 2024*.

53. La *05 septembrie 2024*, Curtea de Apel Chișinău a notificat la poșta electronică a reprezentantului recurente/apelante SRL „Saverin Prim”, avocatul Alexa Iurie, copia dispozitivului deciziei din 20 august 2024 (f.d.117).

54. La *17 octombrie 2024*, Curtea de Apel Chișinău a publicat pe pagina sa web: <https://cac.instante.justice.md>, decizia integrală (motivată) pronunțată la 20 august 2024, fapt ce rezultă din informația conținută pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești.

55. La **19 octombrie 2024**, Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, a notificat la adresa electronică a reprezentantului recurente/apelante SRL „Saverin Prim”, avocatul Iurie Alexa (e-mail: *****), copia deciziei motivate (integrale) din 20 august 2024, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la dosar (f.d.120).

56. Se reține că prin prisma art.110¹ alin.(1) din Codul administrativ, notificarea prin poșta electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală și se consideră recepționat în ziua expedierii. Confirmarea recepției notificării, emisă *în mod automatizat de sistemul informațional* sau de alt mijloc electronic de comunicație dedicat, probează notificarea.

57. Din cele menționate Completul de judecată rezumă că termenul-limită de 2 luni pentru depunerea recursului (motivat) la Curtea Supremă de Justiție, în sensul art.245 Cod administrativ, era **20 decembrie 2024**, având în vedere că decizia motivată a instanței de apel a fost comunicată reprezentantului împuternicit al recurente/apelante SRL „Saverin Prim”, avocatul Iurie Alexa, încă la data de *19 octombrie 2024*.

58. La *04 octombrie 2024*, SRL „Saverin Prim”, reprezentată de avocatul Iurie Alexa, a depus recurs (nemotivat) împotriva deciziei din 20 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, fără a indica circumstanțele de fapt și de drept, pe care se întemeiază recursul și solicitările recurente, indicând doar suficient de succint că nu este de acord cu decizia respectivă.

59. Completul de judecată remarcă că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu suficientă claritate a acelor critici, care,

circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibile ilegalitatea hotărârii contestate.

60. În speță, însă, reprezentantul împuternicit al recurente SRL „Saverin Prim”, avocatul Iurie Alexa, nu s-a conformat prevederilor legale, formulând inițial la *04 octombrie 2024* recursul fără a evidenția memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei reurcate, limitându-se doar la manifestarea dezacordului față de soluția pronunțată de instanța de apel printr-un enunț scurt. Iar, abia la *12 martie 2025*, (în pofida faptului că termenul-limită de 2 luni de depunere la Curtea Supremă de Justiție a recursului motivat expirase încă la data de *20 decembrie 2024*, calculat de la data comunicării deciziei motivate), SRL „Saverin Prim”, prin reprezentantul împuternicit, avocatul Iurie Alexa, a prezentat motivarea recursului, contrar prevederilor legale precitate supra, circumstanță ce face imposibilă exercitarea de către instanța de recurs a controlului judiciar a deciziei instanței de apel contestată.

61. Deși, la *04 octombrie 2024*, SRL „Saverin Prin” prin reprezentantul împuternicit a depus un recurs nemotivat, totuși recurenta în termenul-limită de 2 luni de la notificare deciziei motivate (*20 decembrie 2024*), urma să-și ajusteze recursul, cu indicarea temeiurilor de drept și de fapt pe care acesta se întemeiază, fapt ignorat de recurentă, prezentând Curții Supreme de Justiție recursul motivat cu mult după expirarea termenului de 2 luni, tocmai la *12 martie 2025*, fapt ce nu corespunde rigorilor art.245¹ alin.(1) din Codul administrativ. Or, nu este suficient să se respecte numai termenul de depunere a recursului, pornind de la momentul comunicării deciziei motivate, dar și modalitatea de depunere a acestuia și conținutul de formă, cu indicarea motivelor de fapt și de drept, care stau la baza invocării netemeinicii deciziei instanței de apel, de asemenea în interiorul termenului legal.

62. Mai mult ca atât, SRL „Saverin Prim” și-a întemeiat recursul motivat din *12 martie 2025* pe prevederile art.432 alin.(1) lit.a), b) și e) din Codul de procedură civilă, fără a ține cont de faptul că prezenta cauză se examinează în procedura contenciosului administrativ, aplicabile fiind în mod prioritar prevederile Codului administrativ, la caz, guvernată de prevederile art.245¹-246 din Codul administrativ, din analiza cărora rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, *în special*, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil, bazat pe temeiuri concludente și pertinente. Normele date de drept oferă un drept exclusiv al instanței de recurs *de a filtra* cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

63. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept material și procedural, capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat de

instanța inferioară, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat un act judecătoresc neîntemeiat.

64. La caz, SRL „Saverin Prim”, fiind interesată în soarta soluționării recursului său, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul de acces la instanță, de depunere a recursului motivat în interiorul termenului prevăzut de lege, care să cuprindă temeiurile de drept și de fapt, pentru a se încadra în prevederile art.245¹ alin.(1) din Codul administrativ.

65. La acest capitol sunt relevante prevederile art.24 alin.(1) din Codul administrativ potrivit cărora, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

66. În contextul enunțat, drept consecință, intervenind aplicarea sancțiunilor procedurale prevăzute la art.246 alin.(2) lit.a¹) din Codul administrativ, de declarare a recursului inadmisibil.

67. Din considerentele menționat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Saverin Prim”, reprezentată de avocatul Alexa Iurie.

68. În temeiul art.230, art.246 alin.(2) lit.a¹) din Codul administrativ,
COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Saverin Prim”, reprezentată de avocatul Alexa Iurie.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni